

No. 1. TE TABETABE.

E na akea te tabetabe n te aro n tibutibu ke n te aro teuana ae e na mutiakinaki iroun te tau-taeka ba ti ane e boraoi ma aia katei aomata ma ni koreaki taekana i matan te Bowi.

No. 2. TAUNAKIN TE MATE.

Te mate e konaki n taunaki n rua ni mate n te kawa ke i aon te aba ae bon abala ana bakatibu, ma e aki kariaki taunakin te mate n te tabo ae kan riki nakon 25 te nga man te auti ae maekanaki ao e na aki karako riki nakon 4 te buti matenin te tano mai aon te mate ni karokoa i aon te aba.

No. 3. MAKURIN AON TE ABA.

Makurin aon te aba boni makuri aika a riai ni karaoaki iroun te aomata, n ririki nako, i bukini maiuna ma rau raoina ma reken arona, ngaia ma kain te abamakoro are e mena iai n te tai ake e karaoaki iai makurin aon te aba.

2. Ti baikai aika a riai ni karaoaki ni makurin aon te aba: taian O n Aoraki aika bain te aba, aia kawa Tautsekan Aomata, auti aika a kateaki i bukin te nakoa ni Kaubure ni kawa nako, maneaba ma uman nako tari ma rua ni mate aika boni baini kawa.

3. Makurin aon te aba e na karaoaki irouia aomata aika a marurung rabataia, ma aika a tia ni koro raoi aia ririki aika 16 ao a tuai ni koro aia ririki aika 50. Akea te aomata ae kain te roro anne ae e na tiku mani makurin aon te aba ba ti ngkana e a tia ni kariaki tikuna ni motin te Tua.

4. Aomata aika a na kariaiaki tikuaia mani makurin aon te aba: Kain te Tua ni bane ma buia; taiani Uea ma buia ma natia; Mitinare ma Tan Reirei ma buia; tani makuri ni buobuoki aika kakauoman i bukia Mitinare n I Matang; tani makuri ni buobuoki aika tatabeman i bukia Tani Moti, Mataniwia Kaubure, Mataniwia Bureitiman, Tani Koroboki, ma Tan Reirei aika mataniwin te reirei i nanoni kawa nako; aomata aika a tia ni motirawa man te tautaeka ke man te nakoa ni Mitinare ma Tan Reirei, aika a tia ni koro 15 aia ririki ni makuri; kain te reirei ma buia aika a maeka i nanon taian reirei aika a kakanato aika a tia ni kariaiaki man reke bebaia man te Tautaeka; aomata aika a korobokiaki aia berita i bukin te tai ae e raka riki nakon 1 te namakaina, n ai aron kaetana n ana Tua te Uea, are Na. 1 n 1915, ni kibuna 13-15; aine ngkana ai ti 3 te namakaina i maini bungia kin natia ao 9 riki te namakaina i mwina; tanga aika iai natia aika aman ke e maiti riki aika a tuai ni koro 16 aia ririki; aomata aika reke bebaia n aoraki mairoun te Taokita n I Matang ae kain te Tua.

5. (a) Aomata aika a kan tiku mani makurin aon te aba, ni kabane bongin te makuri n te ririki teuana, a boni kona ngkana a angan te Tia Koroboki tenibwi te tiring (30/-) ba bon tikuaia.

(b) Ke n te aro teuana, a kona n tiku aomata mani makurin aon te aba ni katoa te bong are a kan tiku iai ngkana a anga teuana te tiring (1/-) ba bon tikuaia n te bongina te bong.

(c) Kakoauan tikun te aomata mani makurin aon te aba bon te beba ni kakoaua ae e korea arana iai te Tia Koroboki.

6. Akea te aomata ae e na tuangaki ba e na makuri ni makurin aon te aba ni karakaki riki nakon ae 52 te bong i nanon tebwi ma uoua te namakaina.

7. Tai ni makurin aon te aba, e na teirake mani moani wikin Eberi n te ririki ae koraki.

8. I nanon te namakaina ae Mati n ririki nako a na anganaki aomata man te Botaki ni Kaubure maitini makuri aika a na katiaki n tain ni makurin aon te aba n te ririki arei. Akea te makuri teuana ae e na karakaki i aoni makuri akana katauaki akanne, ba ti ngkana e kawaraki te aba n te kabuanibai teuana ae aki ataki kaotina, n ai aron te bue, ao e aki konaki ni katukaki te makuri anne nakon te ririki are i mwina.

9. Aron ni karaoan makurin aon te aba n te kawa teuana e na motikaki man angini kain te kawa. Ngkana a kani korotai kain te kawa ao a na kaotaki ngkanne mane ni katauaki ma tibangaia ni makuri ao a na makuri i nanon uahong te bong ni katoa wiki ni karokoa hanen tibangaia. Ma e na aki raka riki ana bongi ni makuri te aomata temanna nakon ae 52 te bong. Ngkana e tangiraki riki te korobai, ao kain te kawa ngkanne a na motika maitin aia bongi ni makuri i nanon teuana te wiki, ao a na tibaia i rouia ni korokorakia nako ba a na ua tain te makuri are e a tia ni katauaki iai.

10. Akea te aomata ae e na weteaki nakon te makuri ni karakaki riki ana bongi ni makuri i aon ae 2 te bong n te wiki teuana n te tabo ae tiaki ana kawa, ba ti ngkana bon nanoia angin tani makurin te kawa ba kiaina a kani bareka tian aia makuri. A aki kona n taua nanoia tani makuri n tiku n te tabo ae tiaki aia kawa ni kamania riki nakon ae 7 te bong, ao i buakon te tai ane e na warekaki aia bongi ni mananga man aia kawa ma aia bongi naba n okira aia kawa. Maitia tani makuri aika a na kitana te kawa n ti te taina e na aki raka riki nakon iteran maitia tani makurin te kawa.

11. Te aomata ae e aki karaoa tibana ae risai ni

makurin

makurin aon te aba, ke ae e bon tiku mani makurin aon te aba n akea bukin tikuna e riai, e kona ni katuaeaki man 1/- nakon 10/- n te Bowi n Aomata.

NO. 4. TE IOWAWA AO TE AKI MUMUTI.

1. Taiani karo ke tani kawakinia ataei, a na kakamarakeia natia ao aia tabetabe, ma ni kakunnikainia, ma ni kawakinia ni koaua n aro nako.

2. Aomata nako, a na uoti amaraake, ao kunnikai, ao bai ni bane aika a riai nakoia aia karo aika a kara, ke nakoia tan tabekia aika a kara naba.

3. E tabuaki bainikirinaia manin annang ke manin aonteaba. A na katuaeaki karo ke tani kawakinia ataei akana a iri nanaia natia ke aia tabetabe aika a iowawa n te aro anne.

4. Aomata aika a maniman, a onimakinaki ba a na kakamarakeia raai aia man, ma n taraiia ba a na aki kainnana n te aki mutiakinaki.

No. 5. TE RUOIA MA TE BATERE.

1. Akea te aomata ae e na tobonaki ba e na ruoia.

2. A na ruoia aomata ti i nanoni maneabani kawa, ke i aoni kawan te Tautaeaka, ke n tabo riki tabeua aika a kariaiaki iroun te Tia Tautaeakan Tabo.

3. Akea te aomata ae e na ruoia n te Tabati ke n te bongini Kiritimati ke n te Kanimabong Tabu.

4. E tabuaki te ruoia i main te aoa 6 p.m. ao i mwin te aoa 10 p.m. ma e aki tabuaki ngkana e ataki ma ni kariaiaki irouni kain te Tua temanna ae te I Matang ke iroun te Mataniwi ni Kaubure.

5. A na akea te ruoia n te tabo ae ro.

6. E tabuaki te tabunea ae te Kabungiro ma te Kaeke i nanon te maneaba.

7. A tabuaki manewe ni kuna aika a taekinaki ke

ni kinraeaki iai te maman ao kain ruoia ke mamakurin te rabata aika a katotonga te maman.

8. A tabuaki manewe ni kuna aika a na reke iai kakanikoan te aomata temanna ke te botaki teuana mairodia kain te aba.

9. A kariaki taian rei n te ngaina ngkana a aki raka riki nakon waniman kain te rei.

No. 6. TAIANI KIRI.

1. Te kiri ae e aki rau iai kain te aba, e na boni kawakinaki raoi. Ngkana e kakoauaki ba e bon tiritiri te kiri anne e konaki ni kamateaki mani motin te Bowi n Aomata.

2. Te aomata ae iai ana kiri ae e tia ni koro onoua ana namakaina, e na angan te Tia Koroboki 5/- n ririki nako ba angabaina.

No. 7. TAIANI BOTAKI N AMARAKE.

1. Akea te botaki n amarake ae e na man riki nakon tebongina te bong ngkana e ski ataki moa ma ni kariaki iroun te Kaubure temanna.

2. E tabuaki te iangatoa (te kabotoa) n te botaki n amarake ao e tabuaki naba teweakin te amarake ke te bai teuana nakoia iruwa n te aro n iangatoa.

No. 8. TE AMARAKE.

Ngkana e taku te Bowi n Aomata ba e riai, e kona ni motikia nakoia aomata akana iai bataia ba a na kakaikoikoa te ben ae te kanoan tabui ba tania te rongo.

No. 9. TAIAN O N AORAKI AIKA BAIN TE ABA.

1. E na aki ninia te O n Aoraki ae bain te aba te aomata ngkana e aki kariaki moa rinna iroun te Taokita n Aomata.

2. E na aki ninia te Tabon-rebera ae bain te aba

te aomata ngkana e aki kaviaiaki moa rinna iroun te Taokita n I Matang, ke iroun te Taokita n Aomata ngkana tao akea te Taokita n I Matang iai.

3. A na kakamarakeaki aoraki aika memena i nanon taian O n Aoraki aika bain te aba ke rebera aika memena i nanon taian Tabon-rebera aika bain naba te aba irouia aia bu, n tai aika e motikia te Taokita n I Matang ke te Taokita n Aomata, ma ni maitini kanaia ae na katauaki iroun te Taokita n I Matang ke te Taokita n Aomata.

No. 10. TAIANI UMA NI KAIKAIN AIKA BAIN TE ABA.

Aia koraki bure aika memena i nanon taian Uma ni Kaikain aika bain te aba, a na kakamarakeia n tai aika e motikia te Bowi n Aomata ma ni maitini kanaia ae e katauaki iroun te Bowi n Aomata.

No. 11. TE ABA AO TAIANI KAI.

1. E korakora tabuaki ni kumeakin te tia.

2. Aomata aika iai aia ni aika a rara nanon te kawai, are kawain aon te aba, ke aika a rara i aon te bata teuana, a na katiki rinia ke benia aika a moi ni kabakai, ba e aonga n aki reke iai te kabuanibai.

3. E kona te Bowi n Aomata ni motikia nakon te tia ababa temanna ba e na koreaki ma ni kakiaki te kai are e taku te Bowi ba e na reke iai te ikoaki.

4. Kai aika a bakara nanon te kawai, a na kakiaki irouia tan ababa.

No. 12. BAIKA E AKI RAU TE ABA IAI.

1. E tabuaki karibakin te kawai, are kawain aon te aba, n te aro ae a na ikoaki aomata iai ke n aki rau he nakonako.

2. E tabuaki uruakin te auti, ke te maniba te timentu, ke bon te maniba, ke te bono, ke nanon te kawai, aika boni bain aon te aba, n te aro n iowawa.

3. Akea te aomata ae e na ninia kawan te Tautaeaka ngkana akea bukini kawarana ae riai.

4. Aro nako i nanoni kawa aika a aki rau n tekateka te aba iai a konaki ni katuaeaki man te Tautaeaka n Aomata.

Na. 13. TUKAIA KAIN TE TAUTAEGA.

Bon te bure tukan kain te Tautaeaka ngkana e tabe ni karaoa makurin nakoana. Ngkana e tabe ni karaoa makurin nakoana kain te Tautaeaka temanna, te taetae ni kewe nakoina n te aro ae iowawa, ke te rawa ni buokia, e na motikaki ba bon te tutuki.

Na. 14. TAIANI BEKI.

Tani mani-beki, a na aki kariaia nakonakon aia beki n aki akaka. Ngkana e nakonako n urubai te beki, e kona te Bowi n Aomata ni motikia nakon teuare ana man te beki ba e na kabaka bon te bai are e uruaki n ikotaki ma tuana.

Na. 15. MAURIN AONTEABA.

1. E tabuaki te aomata ae e ituaki n te aoraki are e ewewe n tobokia, ke n uati ana kunnikai, i nanon taian nei n tebotebo, aika neia aomata nako n tebotebo, ke ni kamairai nei akanne n te aro teuana i rouia.

2. Aomata nako akana iai bataia a onimakinaki ba a na kakaitiaka te aba ane i rarikini bataia, ma makoron te kawai are kawain aon te aba ane e kaitara ma bataia, ngkana iai te kawai are e kaitara ma ngaia.

3. Aomata nako akana iai bataia a na ononoi baini Bataia aika a uruaki ma ni mka ao nanoia a na kawakinaki n te aro ae e na aki riki te aoraki iai.

4. Akea te mange ae e na teweaki nako n te aro ae e kona n reke iai te aoraki ke ae e na aki rau n tekateka iai aomata aika a mena i rarikia.

5. (a) E tabuaki te beka ke te mim i nanon te kawa ke i aokatana ba ti i nanon uman nako tari.

(b) Te beka ke te mim i rarikin te bata ni maeka ke te maniba, bon ti kaina te kainaki.

6. Ngkana e aoraki te aomata temanna, so kaini batan teuanne a na kaongoa te Taokita n Aomata ke te Kaubure aorakina.

Na. 16. RAUN AONTEABA.

1. Akea te aomata ae e na ira te botaki teuana ae ikotaki n iangoa ke ni karaoa te bai teuana ae tabuaki n te Tua, ke ae e taku te Bowi n Aomata ba e konaki ni karekeaki iai te kiriwe i aon te aba.

2. Ngkana iai te kiriwe ae ababaki i aon te aba, e kona te Bowi n Aomata ni motikia nakoia aomata ba a na aki kitana bataia i nanon aca akana e taku ba e riai. A na bukinaki kain te Bowi n Aomata ngkana a kainia aomata n te aro anne ao akea bukina ae riai. Ngkana e taku n ana iango te tia Tautaekean Tabo ba akea bukini kainakia aomata ae riai e kona ni motiki taekala kain te Bowi n Aomata ni bane n te aro ane e kataua.

Na. 17. TAIAN ARO.

1. E tabuaki te karongoa i tinanikun te Uman Tabu n te tai are e karaoaki iai te taromaui, so n te aro ae e na tabareaki iai te taromaui.

2. E tabuaki te taromaui ke te tabunea i nanoni maneabani kawa, ma a aki tabuaki karaoani kateini maneaba aika kateia mangkoa ngkana e ataki moa ma ni kariaki iroun te Mataniwi ni Kaubure ma Kauburen te kawa are e karaoaki iai.

Na. 18. TAIAN REIREI.

Karo ma tani kawakinia ataei, a na tarala natia ma ataei

ataei akana a kawakinia, aika a koro itua ma a tuai ni koro tebwi ma onoua aia ririki, ba a na rira te reirei, ngkana tao iai te reirei ae bon reirein te aro are e nano iai te karo ke te tia kawakinia ataei ae aki rangi n raroa ma mwengana.

Na. 19. TE ANGABAI TE TAKATAKA.

1. A na katarinna tan ababa ma n angan te Tia Koroboki ni kawan te Tautaeaka, i nanon te namakaina ae Turai n ririki nako, maitin te rawawatan takataka are e katauaki iroun te Tautaeaka i bukin abaia.

2. E na katarinaki te angabai te takataka mani ben aika a boni moi, ao e riai ba e na mau raoi ma n itiaki ma n aki nim te bai teuana iai.

3. Ngkana e katuaeaki te aomata i an te kibu 1 ma e aki kabaka tuana, ao te Tia Motiki Taeka e na korea te boki n rawerawe mani kaboi bai ao kakoan te boki anne e na motikia nakon kain te Bowi n Aomata temanna ba e na rawei ma ni kaboi maitin ana bai te tia bure ae e na koro iai 10/- ni boia.

4. Ngkana e tarala te Bowi n Aomata ba akea ana bai te tia bure ae e na koro 10/- iai, ao e nangi kabureaki ngkanne.

5. Ngkana e kabureaki te aomata i an te kibu 4, ao e na aki kakiaki ke ni kamaunaki iai kabakakin ana angabai are e katauaki nakoina, ao e na aki kakiaki ke ni kamaunaki iai tuana are e a tia ni katuaeaki iai i bukin aki kabakakin ana angabai. Ao i mwin te tai ae e bon tau i ibukina ngkana e manga aki kabaka ke n rawa ni kabaka te angabai te takataka anne, e konaki ni manga kabureaki.

Na. 20. TAIANI BATIKA MA KA.

1. Tairani batika ma ka nako, a na bane n uoti taura aika ura i marenani dungin tai ma otin tai.

2. Akea te aomata ae e na kabuta te batika ke te ka n te aro ae e konan ikoaki iai aomata.

3. Te aomata ae iai ana batika, e na angan te Tia Koroboki 5/- n ririki nako ba angabaina.

Na. 21. TAIANI MANIBA.

1. Akea te aomata ae e na kamaira te maniba, ke te maniba te timentu.

2. E na aki tebotebo ke n uati te aba ni kaniaki rarikin te maniba ae bain aonteaba.

3. E tabuaki kamatebuakakin ke bakataeakin ranin te maniba ae bain aonteaba ke te maniba te timentu ae bain naba aonteaba.

Taunakin te Mate.

Mate, a na taunaki ti i nanon taian rua ni mate aika a tia ni katauaki i bukin te tauni mate.

Te O n Aoraki.

1. E na aki ninia aia O n Aoraki I Banaba te aomata ngkana e aki kariaiaki moa rinna iroun te Taokita n Aomata.

Taiani Bangabanga ma Timentu.

1. Akea te aomata ae e na kamaira te bangabanga ke te timentu.
2. E na aki tebotebo ke n uati te aba i nanon taiani maiba n iti ran akana i nanoni bangabanga.
3. E tabuaki kamatebuakakin ke bakataeakin ranin te bangabanga ke te timentu ae bain aonteaba.

Te Borau.

Akea te aomata ae e na aerake i aoni Banaba ngkana akea i rouna te beba ni kariai ae e korea arana iai te Tia Motiki Taeka i Banaba; ba ti ngkana bon te I Banaba, ke te iteraⁿ I Banaba, ke te Mitinare, ke te Tia Reirei, ngaia, ke tao bon iai abana, ke ana makuri, i Banaba.

Taiani Bata.

Akea te aomata ae e na maeka i tinanikun te kawa ngkana e aki kariaiaki moa ^{nekena} iroun te Tia Tautaeakan Tabo ma te Bowi n Aomata.

Te Akawa.

E tabuaki te katiki bara ma injinea na ati.

Changes in typed version of Island Regulations.

No. 3 (10) - Substitute "fifteen months succeeding childbirth" for "nine months succeeding childbirth".

Similarly in Gilbertese version.

No. 3 (4) - Add "living with them" after "age of 16 years".

In Gilbertese version insert "aika a mena i rouia" between "ke e maiti riki" and "a tuai ni koro 16".

No. 3 (10) - Delete after "completion of their work" to end of section.

Similarly in Gilbertese version.

No. 5, (6) - Delete "such magic rituals as" in English version.

No. 7, (2) - Substitute "te kaunamarake" for "te kabotoa" in the Gilbertese version.

No. 11, (2) - Insert "in a village" between "overlean the public road" and "or any house".

In Gilbertese version insert "i nanon te kawa" between "kawain aon te aba," and "ke aika a rara".

No. 11. - Add new section 5 as follows - "Land owners must keep clean that part of the public road adjacent to, or passing through, their lands".

In Gilbertese version - "Tan ababa a na kakaitaka kawain aon te aba ane e ri rarikin abaia ke ane i nanon abaia".

No. 21. - Add new section 4 as follows - "Owners of wells must fence them".

- In Gilbertese version - "Aomata akana iai aia maniba, a na oi aia maniba".